

Kód:	SR/9/2007
Druh:	SMĚRNICE REKTORA
Název:	Osobní ochranné pracovní prostředky
Organizační závaznost:	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Datum vydání:	1. října 2007
Účinnost:	1. října 2007
Počet stran:	6
Počet příloh:	1
Rozdělovník:	rektor, kvestor, tajemníci fakult, ředitelé součástí, vedoucí pracovníci rektorátních pracovišť
Podpis oprávněné osoby:	prof. Ing. Ignác Hoza, CSc., rektor, v.r.

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1 Účel úpravy

Směrnice stanovuje zákonné povinnosti zaměstnavatele, vztahující se k poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen OOPP) zaměstnancům. Poskytování OOPP se řídí ustanovením 104 zákoníku práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákoník práce) a nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky.

ČÁST DRUHÁ

Článek 2 Osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čistící a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje

- (1) Není-li možné rizika odstranit nebo dostatečně omezit prostředky kolektivní ochrany nebo opatřeními v oblasti organizace práce, je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky. Osobní ochranné pracovní prostředky jsou ochranné prostředky, které musí chránit zaměstnance před riziky, nesmí ohrožovat jejich zdraví, nesmí bránit při výkonu práce a musí splňovat požadavky stanovené zvláštním právním předpisem (nařízení vlády č. 21/2003 Sb.).
- (2) V prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění, nebo plní ochrannou funkci, poskytuje zaměstnavatel jako osobní ochranné pracovní prostředky též pracovní oděv nebo obuv.
- (3) Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnancům mycí, čistící a dezinfekční prostředky na základě rozsahu znečištění kůže a oděvu, na pracovištích s nevyhovujícími mikroklimatickými podmínkami, v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem, též ochranné nápoje.

- (4) Zaměstnavatel je povinen udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v použitelném stavu a kontrolovat jejich používání.
- (5) Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čistící a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje poskytne zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně podle vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním.
- (6) Vláda stanoví nařízením rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů.
- (7) Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, 5 Ochranné nápoje, v platném znění.

Článek 3 Povinnosti zaměstnance

- (1) Zaměstnanec je podle ustanovení §106 odst. 4, písm. d) povinen dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu.

Článek 4 Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků

§1

Tímto nařízením se v souladu s právem Evropských společenství stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen ochranné prostředky), mycích, čistících a dezinfekčních prostředků.

§2

Ochrannými prostředky pro účely tohoto nařízení nejsou

- a) běžné pracovní oděvy a obuv, které nejsou určeny k ochraně zdraví zaměstnanců před riziky a které nepodléhají při práci mimořádnému opotřebení nebo znečištění,
- b) výstroj a vybavení záchranných sborů a služeb vykonávajících činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) speciální ochranné prostředky používané v armádě nebo pořádkových a bezpečnostních silách,
- d) výstroj a vybavení používané při provozu na pozemních komunikacích,
- e) sportovní výstroj a vybavení,
- f) ochranné prostředky určené pro sebeobranu,
- g) prostředky pro zjišťování a signalizování rizik a škodlivin na pracovišti.

§3

1. Ochranné prostředky musí

- a) být po dobu používání účinné proti vyskytujícím se rizikům a jejich používání nesmí představovat další riziko,
- b) odpovídat podmínkám na pracovišti,
- c) být přizpůsobeny fyzickým předpokladům jednotlivých zaměstnanců,

- d) respektovat ergonomické požadavky a zdravotní stav zaměstnanců.
2. Tam, kde přítomnost více než jednoho rizika vyžaduje, aby zaměstnanci používali současně více ochranných prostředků, musí být tyto ochranné prostředky vzájemně slučitelné.
 3. Zaměstnanci musí být s používáním ochranných prostředků seznámeni. Používání ochranných prostředků více zaměstnanci je možné pouze v případě, že byla učiněna opatření, která zamezí ohrožení přenosnými chorobami.
 4. Způsob, podmínky a dobu používání ochranných prostředků stanoví zaměstnavatel na základě četnosti a závažnosti vyskytujících se rizik, charakteru a druhu práce a pracoviště a s přihlédnutím k vlastnostem těchto ochranných prostředků.

§4

1. Při hodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků se postupuje zejména podle přílohy č. 1 k tomuto nařízení (tabulka pro vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků).
2. Při výběru ochranných prostředků se postupuje zejména podle příloh č. 2 a 3 k tomuto nařízení.

§5

1. K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění poskytne zaměstnavatel dezinfekční prostředky. Za dezinfekční prostředky se považují též ochranné masti s dezinfekčním účinkem.
2. Zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, poskytne zaměstnavatel podle druhu látky mycí a čisticí prostředky, jejichž doporučené množství je uvedeno v příloze č. 4 k tomuto nařízení, případně regenerační krémy a masti.

§6

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Článek 5

Osobní ochranné pracovní prostředky

Doba používání je stanovena orientačně. Osobní ochranný pracovní prostředek musí být vyměněn okamžitě, když je snížena jeho ochranná funkce opotřebením nebo poškozením.

Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
<u>1. Ochrana hlavy:</u>		
a) ochranné přilby (používané např. v dolech, ve stavebnictví, lesnictví, zemědělství a průmyslu)		36
b) ochrany proti skalpování (čepice, barety, síťky na vlasy - se štítkem nebo bez štítku, apod.)		12
c) ochranné pokrývky hlavy (barety, čepice, nepromokavé klobouky apod., vyrobené z textilie, impregnované textilie aj.)		24
Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
<u>2. Ochrana sluchu:</u>		
a) zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky		12
b) mušlové chrániče sluchu		24
c) akustické přilby (tzv. protihlukové přilby)		36
d) mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přilbám		24
e) chrániče sluchu s přijímačem a nízkofrekvenční indukční smyčkou		36
f) ochrana sluchu s interkomem		36
Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
<u>3. Ochrana obličeje a očí:</u>		
a) ochranné brýle		PP**
b) ochranné brýle proti záření rentgenovému, laserovému, ultrafialovému, infračervenému, viditelnému (proti oslnění)		36
c) ochranné obličejové štíty		36
d) svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly, které lze připevnit na ochranné přilby)		24
Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
<u>4. Ochrana dýchacích orgánů:</u>		
a) masky a polomasky s filtry proti částicím, parám, plynům a proti radioaktivnímu prachu s vhodnou lícnicovou částí		24
b) izolační dýchací přístroje s přívodem vzduchu		36
c) prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly		36
d) potápěčské dýchací přístroje a vybavení		36
e) ústenka		PP
f) rouška s nanovláknny		PP
g) bavlněná rouška pro opakované použití		PP
h) respirátor FFP2		PP
i) respirátor FFP3		PP
j) ochranná polomaska s vyměnitelnými štíty		36
Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
<u>5. Ochrana rukou a paží:</u>		
a) rukavice na ochranu před:		
- mechanickým poškozením (proti bodnutí, proříznutí, vibracím apod.),		PP

Osobní ochranný pracovní prostředek		OD*
- chemickými látkami a biologickými činiteli (např. nitril, latex, mikroten),		PP
- elektřinou, žářem a nízkými teplotami,		24
- ionizujícím zářením,		PP
b) palcové rukavice		PP
c) ochranné prsty		PP
d) ochranné rukávy		PP
e) ochranné nátepníky pro těžkou práci		PP
f) dlaňovnice		PP
g) ochranné rukavice pro práce ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí		PP

Osobní ochranný pracovní prostředek

OD*

6. Ochrana nohou:

a) obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí	36
b) obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou	24
c) obuv, kterou lze rychle vyzout	12
d) obuv a přezůvková obuv s podešví odolnou proti žáru	12
e) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluznou podešví	12
f) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv odolná proti vibracím	24
g) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická	12
h) obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv tepelně izolační	36
i) ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil	36
j) dřeváky	12
k) ochrana proti pořežení	12
l) chrániče kolen	12
m) snímatelné chrániče nártu	12
n) kamaše	12
o) vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu)	12
p) snímatelné hroty pro chůzi na ledu a sněhu nebo na klzkých podlahovinách	24

Osobní ochranný pracovní prostředek

OD*

7. Pro ochranu trupu a břicha:

a) ochranné vesty, kabáty a zástěry pro ochranu před strojním zařízením a před ručním náradím (bodnutí, pořežení, rozstříknutí roztaveného kovu apod.)	24
b) ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými a biologickými látkami	12
c) vyhřívané vesty	36
d) záchranné plovací vesty	36
e) zástěry na ochranu před rentgenovým zářením	36
f) bederní pásy, protektory	24

Osobní ochranný pracovní prostředek

OD*

8. Pro ochranu celého těla

Prostředky pro prevenci pádů:

a) úplná výstroj pro prevenci pádů včetně veškerých doplňků	36
b) brzdné zařízení pohlcující kinetickou energii včetně veškerých nezbytných doplňků	36
c) prostředky pro polohování těla	36

Osobní ochranný pracovní prostředek

OD*

Ochranné oděvy:

a) ochranné pracovní oděvy (dvojdílné, kombinézy)	12
b) oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním náradím (proti bodnutí, pořezání apod.)	12
c) oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	12
d) oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením	12
e) oděvy odolné proti žáru a ohni	12
f) oděvy proti chladu a vodě (nepromokavé)	36
g) oděvy na ochranu před ionizujícím zářením	12
h) oděvy prachotěsné	24
i) oděvy plynotěsné	24
j) oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů (pásky na rukávy, rukavice apod.)	36
k) potápěčské oděvy	36
l) ochranné příkrývky	36
m) celotělový jednorázový oblek	PP

Legenda:

* Orientační doba používání v měsících

** podle potřeby

Poznámka:

Prostředky osobního zajištění musí být pravidelně prohlíženy a zkoušeny nejméně 1x ročně, pokud zvláštní předpisy či návod výrobce nestanoví jinak. Funkční zkoušku osobního zajištění je také nutno vykonat po každé mimořádné události (zachycení pádu pracovníka, extrémní namáhání apod.).

**ČÁST TŘETÍ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

Vydáním této směrnice ruším směrnici rektora č. 19/2002.

Příloha:

Hodnocení rizik při výběru OOPP jsou uložena u referenta BOZP.